

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 26. szám. (Köztelék).

Petőfi halálának évfordulója.

Folyó hó 31-én lesz az évfordulója annak, hogy a segesvári csataterén Petőfi Sándor, a magyar szabadságharc lánglelkű költője elesett. Ötvenkét esztendeje ennek; az idő sok sebet begyógyít; szomorú sötét időszak következett Világos után, majd később ismét derültebb idők következtek a szegény magyar népre, mely nem feledkezett meg szabadságdalosáról s éppen ötvenesztendőre a segesvári csata után szobrot emelt Petőfinek a csataterén is.

1899-ben leplezték le a szobrot, ez ünnepélyen résztvett az ország színe java s Köllő Miklóst az egyszerű székely gyerekből lett országhírű szobrászt, a Petőfi szobor megalkotóját együtt ünnepelték az ötven év előtt a harcsterén elesett lánglelkű Petőfi-vel. A hírneves székely szobrász, ki hivatva volt még hazáját sok örök becsü alkotással gyarapítani, azonban elhunyt; a kiváló művész emlékének áldozunk, midőn bemutatjuk az általa | el örökbecsü művét, mely a segesvári csata-készített Petőfi-szobrot, mely egyike legkiválóbb | térre mutat: »Ott essem el én!«

A SEGESVÁRI PETŐFI-SZOBOR.

alkotásainak. A segesvári csata szomorú évfordulóját minden évben kegyelettel ünneplik meg Erdélyben.

Az idén is a székelyföldi iskolák nagy ünnepély rendezésével fognak áldozni a nagy költő emlékének, az ünnepélyen résztvesz az egész vidék lakossága, mely ezrével zarándokol el a nagy nemzeti sirhoz.

Köllő Miklós a segesvári Petőfi-szobrot nem akként alkotta meg, mint a budapesti Petőfi-szobor van ábrázolva, t. i. abban a jelenetben, midőn Petőfi a »Talpra magyar«-t szavalja, hanem vonatkozással a segesvári végzetes kimenetelű ütközetre, és Petőfi elestére, melyet a nagy költő »Egy gondolat bánt engemet« című remek költeményében megjósolt:

»Ott essem el én,
A harc mezején.«

A szobrászművész a megalkotásnál ebből az eszméből indult ki és készítette

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

Mauthner Ödön

27 év óta
csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphat.

A nemzet halála.

Egy lélekemelő eseményről írhatunk újra, amely méltó a magyar nemzethez. A mi negyvennyolczas, ősz honvédeinket érte öröm a héten. Ők egykor nem kimélték véráldozataikat a hazáért, a nemzet szabadságáért, tehát megérdemlik a nemzet halálját, amely most bekövetkezett. De mi történt tulajdonképpen?

Mielőtt ezt rövid szavakkal kimondanám, egy pillantást kell vessek a multra. A magyar szabadságharcz dicső napjai lejártak, a világsi gyásznapi után az ármánykodás, az árulás martalékaik lettek, nem maradhattak a haza földjén nyugodtan, mert minden perczen a sötét börtön, a becstelen halál várt a hősökre itthon. A főbb emberek külföldre menekültek, a közvitézek visszatértek az ekeszarvához.

Sötét, borus napok voltak ezek 1867-ig. Ekkor a koronázás alkalmával a legfelsőbb kegy mutatta a jó példát, a koronázási nemzeti ajándékot Ferencz József dicsőségesen uralkodó királyunk a magyar honvédek özvegyei és árváinak adta nyugdíj alapul.

Később többen és többen váltak munképtelenné a negyvennyolczas hősök és Bánffy, volt miniszterelnök szigorította a segélyadást. Aki nem tudta hivatalosan bizonyítani negyvennyolczas honvédeskedését, az elesett a segélytől. Ilyen eljárás után nagy volt a »jaj«-kiáltás, hiszen volt idő, mikor azt tagadni kellett és negyven év után újra igazolni, keveseknek sikerült. Az ősz, munkaképtelen, sok sebbel borított hősökre ezek szomorú napok valának és a nemzetnek szegyeteljes hanyagsága.

De minden változik a világon, leghamarabb a kormányelnökök. Eltűnt az első, jött egy más, aki nem osztotta véleményét az agg honvédek dolgában. A hét elején hozta a hivatalos lap, hogy *Széll Kálmán* miniszterelnök javit az öreg honvédek helyzetén, az állampénztár fölöslegéből. A rendelet négy részből áll. Első rész azt tárgyalja, hogy milyen igazolvány szükség annak, aki nyugdíjért folyamodik a negyvennyolczas honvédek közül. Második rész az özvegyekről szól. Harmadik az évi nyugdíj-járandóságot szabja meg: tábornok 4000, ezredes 960, alezredes 816, őrnagy 720, százados 624, főhadnagy 552, hadnagy 504, őrmester 144, tizedes 96, közvitéz 72 koronát. Negyedik rész az általános határozatokról szól.

Mintha csak a magyar nemzet szívének egységes dobbanására hallgatott volna Magyarország miniszterelnöke ezzel a rendelettel, mintha lelkünk sugallatát mivelte volna akkor, mikor a magyar nemzet hősi fiairól, az ősz honvédekről gondoskodott. A magyar jó fia a hazájának, ime a nemzet is halás az ő fiaihoz. P. T.

Főhercegi látogatás.

Károly Ferencz József főherceg, Ottó főherceg 14 esztendő fia, a leendő trónörökös a múlt héten Magyarországon időzött *Wallis* őrnagy társaságában.

A kis főherceg már folyékonyan beszél magyarul s azok, akik abban a szerencsében részesültek, hogy a leendő trónörökössel beszélhettek, lelkesedéssel hallgatták a kis főherceg zengzotes magyar beszédét; Károly Ferencz főherceg igen jól érezte magát Magyarországon s csodálattal telt el édes hazánk szépségeinek és történelmi nevezetességeinek láttára. Az ország szívéből, Budapestről úgy nyilatkozott, hogy az a világ egyik legszebb fekvésű városa. Kiváltképpen a magyar népelet iránt tanúsított meleg érdeklődést, gróf Wenckheim dobozi pusztáján aratóünnepet rendezett a főherceg tiszteletére, aki a magyar táncot nézte és dicsérte s egy békésmegyei cigánybandának muzsikáján ugyancsak fellelkesült. A dobozi pusztáról Debreczenbe ment a főherceg, hol szintén két napot időzött s megnézte a Hortobágy-pusztát délibábjával, gulájával, ménésével. Majd Erdélybe ment s kieneses Kolozsvár szépségeit bámulta meg.

A kis főherceg láthatólag jól érezte magát a magyar nép között, a magyar földön ennek kifejezést is adott, mert úgy nyilatkozott, hogy életének legkedvesebb napjai voltak eddig azok, melyet a kedves és szép Magyarországon a múlt héten eltöltött.

Öröm tölti el minden magyar ember szívét, hogy a leendő trónörökös, aki ezuttal először járt Magyarországon igazán oly jól érezte magát közöttünk.

A bűnös ember felesége.

A budapesti postatolvajt, Falkai Lászlót, aki negyvenezer koronával megszökött Amerikába, múlt héten elfogták Newyorkban. Annyi a lopás, esalás, sikkasztás napjainkban, hogy ezekről írni már unalmas lesz ma-holnap s hogy mégis megemlitsük Falkai esetét, ezt nem a lopásért, a tolvajért tesszük, hanem azon körülményért, mely az esetből kifolyólag előállott.

Mióta távirati hírből tudomásra jött a pénzeslevélhordó elfogatása, több lapban híresztelni kezdtek, hogy Falkainé beadta a válópert és a gyermekei nevét is meg fogja változtatni. A hírek valótlansága érdekében Falkainé maga nyilatkozott a napokban. Kijelenti, hogy ő az oltárnál jó és balsorsban örök hűséget esküdött a férjének s azt az esküt megszegni nem fogja. Gyermekei nevét sem fogja megváltoztatni, mert valaki megbélyegezheti saját magát, saját személyét, de nem másét.

A mai korban szinte bámulni való jelenség ez a bűnös ember felesége. Minden szava igaz. Az aszszony legyen hű esküjéhez és viselje az életet azzal, akivel fogadta, mert hiszen akkor az az eskü nem volt igaz, ha később megszegte és hiába van a tör-

vénynek s-sa az ő védelmére, mert a lelki ismerete nagyobb vádló minden bírónál.

Csupán ezért az esetért tartottuk érdemesnek erről a nagy postai lopásról megemlékezni, hogy bemutassuk, miként a ragyogó gyémántkő a sárból kerül elő: az asszony jellemét, becsületét, erős lelkét szintén egy ilyen szentes alkalom tudja feltüntetni a maga tisztaságában, fényességében. A bírák elítélhetik a tolvajt, a törvény büntetheti a bűnöst, a világ megvetheti a tévedőt, de a hitves esküjéhez hiven örökre az övé kell hogy maradjon, ha nem akar esküszegő lenni.

Falkai már utban van hazafelé Amerikából és a híres pénzeslevélhordó ügyének tárgyalásáról annak idején meg fogunk emlékezni.

A rabipar korlátozása.

Hire jár, hogy az igazságügyi miniszter az ősz folyamán szakembereket fog tanácskozássra összehívni a végett, hogy mi módon volna lehetséges utját vágni annak, hogy a börtönökben meghonosított rabipar az iparos osztálynak ártalmára ne legyen.

Arról lesz szó ezen a tanácskozmányon, hogy megszüntessék azt a káros versenyt, melyet a rabipar a kézműiparosoknak csinál és a jövőben csak olyan iparágakra tanítsák a börtönök és fegyházak lakóit, melyeket a hazai iparosok vagy egyáltalán nem, vagy korlátolt mértékben állítanak elő.

Ez a kérdés nagyon fontos, helyes megoldása egy régen érzett számtalanszor hangoztatott sérelmet orvosolna. Igaz, és mindenki elismeri szükségét annak, hogy a börtönre és fegyházra ítelt szerencsétleneket valami hasznos hajtó munkával foglalkoztatni kell, mert ennek a megtévelyedett lelkekre bizonyos javító hatása van, másrészt a rabság ideje alatt nem vesz kárba az a roppant munkaerő, mely a börtönök lakóinak izmaiban fekszik; előnye ennek a foglalkoztatásnak az is, hogy az államnak rabtartás czimén évente felmerülő óriási kiadásai némileg esőkentetnek; de azt is figyelembe kell venni, hogy a büntetésüket kiálló rabok, ha némi kis tőkével rendelkeznek, legalább némi tisztességes foglalkozáshoz foghatnak s ennek kiszámíthatlan erkölcsi hordereje van.

Hogy azonban a rabipar nagyobb arányu terjeszkedése az iparos-osztálynak milyen nagy kárára van, azt e helyen már elégszer kifejtettük s itt csak arra utalunk, hogy az igazságügyminiszter ur az utolsó órában fog e bajok orvoslásához. Életrevaló eszmét vetett fel egyik börtön igazgatója, aki mezőgazdasággal kívánja a rabokat foglalkoztatni és pedig oly értelemben, hogy a börtönök élelmiszer szükségleteit látnák el, ezáltal az amugy is pangó, sanyalódó hazai kisiparnak nem okoznának a börtönök egészségtelen versenyt.

Az összehívandó tanácskozáson bármiként döntsenek a szakemberek, csak üdvözölni lehet a miniszternek tervét, melylyel a rabipart, mint a kisipar versenytársát korlátozni kívánja.

A burok gyásza.

— Krüger elnök felesége meghalt. —

Krüger Pál, Transzvál köztársaság elnökét és így vele a bur nemzetet újabb csapás érte. Meghalt Krüger elnökne a múlt hét szombatján 67 éves korában. Sok csapást ért meg az ősz aggastyán, de ez volt a legfájóbb ezideig.

Látta elesni nemzetének ezreit, mellette hullottak el rokonai, unokái a csatatéren. Két év óta lángban áll hazája. Látta az ellenség lobogóját a hazája fővárosán kitűzve, mikor elmenekült Pretóriából, azután földönfutóvá, bujdosóvá lett, eljött a hollandus nép vendégszeretetére bizva öreg napjait — Európába.

Itt majdnem szemei világát veszítette el s csak az orvosok nagy, gondos ápolása mentette meg. Azóta is, hogy idegenbe bujdosott, nemzetének haláltusája zaklatta nap-nap után. Most a gyászhir jön, hogy felesége, kivel az élet számos éveit átélte, kivel a megpróbáltatások nehéz napjait átküzdötte: meghalt. Gyászt jelent ez Krüger elnöknek, mely megrázkódtatást szül az ősz hontalannál, de gyászt jelent a szabadságért haláltusát küzdő bur nemzetnek is.

A feleség Pretóriában alszik a ravatalon, az ősz hontalan pedig Hollandiában siratja hitvesét. Ha valaha szüksége volt a könyvek-könyvére: a bibliára, ugy éppen most kell ahhoz fordulnia vigasztalásért, amit adjon meg részére az Ég.

A »dalai láma«.

Lapunkban előzőleg megemlékeztünk a „dalai láma” küldöttségéről, melyet a muszka czárhoz menesztett, most azt írjuk le, hogy tulajdonképpen kicsoda az a „dalai láma”, mert hiszen furcsának elég furcsa, csodásnak elég csodás, de halljuk a róla szóló adatokat.

A „dalai láma” a legszerencsétlenebb lények egyike a világon. Egész élete abból áll, hogy imádatni engedi magát s kénytelen tűrni, hogy imádják. A hit szerint Budha lelke ő benne lakik. Mikor az egyik dalai láma meghal, lelke egy olyan fiugyermekbe költözik, aki az ő halálának pillanatában született. (Már ezt hiszik, mert himni kell Ázsiában.) Kikeresik tehát azt a gyermeket, aki a legalkalmasabb pillanatban született s ő lesz az új láma. Néhány napos korában elkezdik imádni. Négy éves korában már szent és érintése üdvöt hozó. Az oltáron ülve tölti el egész életét. Száz szem vigyáz minden mozdulatára, ezeken élnek abból, hogy közelében lehetnek. Nincs szabad akarata a legkisebb dolgokban sem, folytonosan önzölnenek hozzá a zarándokok, hogy ruhája szegélyét megillessék. Boldoggá tesz mindenkit, a kihez hozzá ér, de ő boldogtalanul ül egymagában az oltár kövén. Játszania se szabad, mozgania se lehet, s csak a szentelt eledelket eheti. A legnagyobb földi hatalmaságok egyikeis a legtehetetlenebb ember önmagával. Több mint háromszáz millió ember vallásának legfőbb feje s nincs amnyi akarata, hogy egyik teremből átmelessen a má-

sikba, vagy hogy nyakon legyintse azt, aki környezetéből a legtolakodóbb. Rendszerint elpusztul még gyermekkorban a természetellenes életmód miatt. Ha felnőtt is, hülye, ügyefogyott lesz, mert mesterségesen fosztják meg attól, hogy értelme kifejlődhessék.

A történelmi Budha — kiről különben igen keveset tudunk — az egyetlen ember volt, aki közvetlenül az élet befejezése után át mehetett volna a *nirvánába*, a legfőbb boldogság állapotába. A többi lelkek csak a mennyországba, a *Devachánba* juthatnak bele s annak hét fokozatán kell által menniök, míg sok millió esztendő alatt eléggé megtisztulnak. De Budha jobban szerette az emberiséget mint önmagát. Hatvan évvel a halála után újra megjelent a földtekén Szankaracharya — a törvényadó — személyében s megírta a hitnek parancsolatait. Ettől fogva nem jelent meg többé személyesen, de „*beárnyékolta*“ azokat a lelkeket, amelyek által nyilatkozni akart. *Tsong-ka-pa* tibeti bölcs volt az első, akit erre a célra kiválasztott. S azóta ez a lélek soha se hagyta el többé a földet. A mint az meghalt, a kire a lélek szállt, azonnal egy újszülött gyermekbe költözött.

A mostani dalai lámában is ez a Budhától beárnyékoló lélek lakik.

Hogy milyen személy az akit ezen a czimen jelenleg imádnak, azt mi európaiak nem tudhatjuk. Csak bűnös tolakodás folytán jön felőle néha híradás. 1874-ben egy ösztendősi fiú volt a láma, azóta alkalmasint többen is meghaltak már, a nélkül, hogy tudomást vett volna róluk a nyugoti művelt világ.

Most maga a legfőbb láma küld hirt a saját személye felől Európába. Ime az elzárkózottságnak legféltékenyebben őrzött kapuja is kinyílt az ó világban a muszka czár előtt.

SZÖVETKEZETI ÉLET.

A baromfitermékek értékesítéséről és az értékesítő-szövetkezetekről.

Irtá: Hreblay Emil.

(Vége.)

Az ily módon a szövetkezetek által összegyűjtött tojások ma egy vállalkozónak adatnak át, ki azokat részint angol, részint német, részint más külföldi piacokon értékesíti, mi nézetem szerint kezdetnek elég helyes megoldás volt — jobb hiányában, — de azt hiszem, hogy a már meglévő és hovatovább még alakítható szövetkezetek érdeke úgy kívánja, hogy a szövetkezetek központot létesítsenek s szövetkezeti alapszabályzataik értelmében gondoskodjanak vagy vállalati, vagy házi uton a tojás értékesítéséről, vagy ha már azt akarjuk, hogy a Budapesti Vásárcsarnok Ellátó vállalatok, vagy kereskedők, kiviteli részvénytársaságok kezében hagyassék meg az értékesítés, akkor ezen amugy is nagy tőkével dolgozó felek a falusi tojás-szövetkezetekkel kapcsolatban létesítsenek az egész országra szóló részvénytársaságot, miáltal Budapesten a hazai tojásnak világpiacát létesíteni leginkább és leghamarább képesek volnának.

Sőt azt hiszem, új szövetkezetet létesíteni nem is kellene, ott van a Magyar Gazdák Vásárcsarnok

Ellátó Szövetkezete, melyet a miniszter amugy is szubvenczióval — ezen életre való szövetkezetet kellene valami uton-módon az ahhoz értő szakférfiaknak, úgy kibővíteni, átalakítani, hogy az ország minden részéből ide Budapestre — véleményem szerint egy nagykiterjedésű tojásexport-telepre érkező összes tojások itt piacképessé feldolgoztatván, azok a részvénytársasági kereskedő tagok által ismert és uralt piacokon a legjobban értékesíthetők lennének.

De másra is kell a baromfityénésztőnek vigyázni és ez nem kis dolog, mert nem egyébről van szó, mint az amerikai versenyről. Csak meg kell figyelni a napi- és szaklapok közléseit és látni fogjuk, hogy itt is ijeszten gyors lépésekkel tért foglal Amerika. Mióta ugyanis Amerikában a szemes termények árai nagyon hanyatlottak, egész birtoktesteket rendeznek be tisztán csak baromfityénésztés czéljából, hogy ezen az uton és gyümölcstermelés útján pótolják azon hiányt, mely jövedelmükben beállott. Ugy, hogyha kellőképp nem védekezünk, megeshetik, hogy rövid idő múlva még amerikai baromfi is fog piacunkra kerülni, mint két év előtt az amerikai alma. Igyekezzünk tehát oly árut a piacra küldeni, melylyel megnyerhetjük a világpiacokat is.

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy Oroszország ezen gazdasági üzletágban is igen nagy konkurensünk, sőt ami az állatok mennyiségét és jövedelmét illeti, első helyen áll az európai kiviteli államok között. Mig ugyanis 1889. évben tojás kivitele 153,000 métermázsá volt, 1895. évben már a 371,000 métermázsán felül volt, tehát megkétszereződött a kivitel hat év alatt. Ugyanígy van az élő baromfi kivitelével is. Oka ennek abban található fel, hogy a baromfityénésztés fontosságát az orosz gazdák hamar felismervén, igyekeztek mentül több szakszerű baromfityénésztőtelep felállítására által a fajtabaromfityénésztést széles körben tenyészteni.

Legnagyobb fogyasztója a baromfinak és termékeinek Angolország. Tőlünk azonban csak közvetve kapja meg Anglia a baromfit Auszrián és Németországon át, a mennyiben tőlünk vett sovány baromfiak ott feljavítatnak, úgy vitetnek ki Angliába.

Igy vagyunk a Bécsbe vitt libamájjal is, melyet Párisba szállítanak, hol kilójáért — amikor idénye van — 8—10 koronát is fizetnek.

Ebből láthatjuk, mennyire fokozható még baromfityénésztésünk, ami kívánatos is, nehogy más államok a piacokat előlünk elhódítsák; most is igen sok magyar tojás vitetik Németország kereskedői által Angolországba, de amely mint német tojás szerepel.

A magyar tojást azért nem ösmerik és nem méltányolják a külföldön eléggé, mivel nem osztályozzuk azokat idehaza. Egyetlen egy tojást sem volna szabad ládába tenni, míg nincs megvizsgálva, hogy jó-e, továbbá egy gyűrűn megmérve, vajjon megfelelő-e nagysága a normál tojásnak? Ezen osztályozást, ha a legnagyobb lelkiismeretességgel eszközöljük, néhány nagyobb szállítmány után minden piacot könnyen meghódíthatnánk, miután megbiznának eljárásunkban. A mostani viszonyok mellett azonban már eleve levonnak a kereskedők mindenféle kiadást, mihelyt hallják, hogy magyar tojással van dolguk. Tehát itt ismét a termelő adja meg az árát felületes eljárásának.

A baromfi és termékeinek értékesítésénél a következőket kell szemelőtt tartani: Hizlalt élő és vágott baromfit inkább őszzel küldjünk piacra, tavasszal pedig a fiatal baromfival lehetőleg korán je-

lenjünk meg, mert ekkor ez a legdrágább. A levágott, tisztított baromfit és libamáját is télen szállítva, kevesebbet szenved a szállítás által az áru és hosszabb utat is könnyen megtehet.

A tojás osztályozására és csomagolására különös gondot kell fordítani és mindig egyenlő és friss árut küldjünk csak piacra; oly tenyésztő, aki hibás, rossz árut csomagol be, hamar elveszti hitelét.

Sokszor van alkalmam látni, hogy a Budapestre felküldött tojás egyharmadánál is több a rossz és törött, az ily áruval nem fogunk világpiacon hódítani és vetélytársainkat legyőzni, ellenkezőleg elveszítjük eddigi piacunkat is.

Összefoglalva az e fejezetben mondottakat, a következőket kérem jól megfigyelni s meggondolni:

1. A tojásgyűjtés és értékesítés által, ha azt a szövetkezet eszközli, a tojásért sokkal nagyobb árt tudunk elérni, mint eddig, mivel a közvetítők egész serege kizáratik a tojás-gyűjtés és értékesítés folyamatából. Tudjuk, hogy a közvetítők ingyen nem dolgoznak s így a közvetítési összeg a szövetkezetnek marad.

2. A szövetkezeti tojásgyűjtés által elérjük azt, hogy minden gazdasszony csak azt a tyukot fogja tartani, amelyik nagy és szép sárgás színű tojást tojik és számon tartja majd, hogy mennyit tojik egy év alatt; az oly tyukot, mely 120 tojásnál kevesebbet tojik, ki fogja a tenyésztésből zárni. Ennek az lesz a következménye, hogy több és csak jó tyukot fog tartani a gazdasszony.

3. A szövetkezeti tojásértékesítés következtében a tagok nagyobb takarékosagra lesznek utalva és mégis havonta egyszer nagyobb összeghez fognak jutni, mint az eladott tojás havi értékéhez, mely nagyobb összeggel, egyszerre kapva azt, sokat segíthetnek magukon.

4. A nemes himbaromfiak kieserélése által a baromfiak testben nagyobbodni fognak s ennek természetes következménye az lesz, hogy a nagyobb testű tyukok nagyobb tojást fognak rakni, amelyet ép úgy, mint a nagyobb testű baromfit, jobb áron lehet értékesíteni.

5. Aki tojás-értékesítő szövetkezeti alapszabályt óhajt, az forduljon levelező-lapon hozzám, szívesen küldök ingyen bárkinek is. (Hreblay Emil, állattenyésztési felügyelő Budapest, VII., Csömöri-ut 15.)

TÖRVÉNYKEZÉS.

Önérzetes henteslegény. Tóth József nyíregyházai henteslegény önérzetes férfiú volt. Ami dolga volt, szó nélkül elvégezte, de a külön munkát megvetette. Az önérzete nem engedte, hogy olyan dolgot végezzon, ami egyébként nem volt a kötelessége. Az idén január harminczegyedikén a gazdája, Soltész Kálmán mészáros, odaszólt neki:

— Jó lesz, ha az inással elmegy egy kis fát vágni.

Tóth annyit már megtanult az öregebb legényektől, hogy a gazdával nem illik feleselgetni, szó nélkül kiment az üzletből az udvarra. Ott rászólt az inasra:

— Nem vagyok én inas, én bizony nem vágok fát! Vágj magad!

— Megharagszik a gazda, intette az inas.

— Majd megbékül, ha haragszik.

Ezzel bement a füstölőbe, elővett egy hosszú kést és köszörülni kezdte. Nemsokára az udvarra jött a gazda s mikor az inastól értesült, hogy Tóth kést köszörül a füstölőben utána ment.

— Miért nem vágysz fát? kérdezte mérgesen.

Tóth válasz helyett a vállát vonogatta, ami annyira felbőszítette a mestert, hogy arczul ütötte a legényt. Tóth marokra fogta a kést, amit akkor köszörült s teljes erővel Soltész mellébe dőfte. A szurás, amely a szegény ember szívét és tüdejét érte, megölte a gazdát. A nyíregyházai, törvényszék mint esküdtbíró-ság előtt a vádlott azzal védekezett, hogy a gazdája az arczulütés után még lécezel is megakarta ütni s ő a maga védelme közben ejtette a halálos szurást. A bíróság azonban úgy ezt, mint a védőnek a beszámíthatóság tekintetében föltett kérdéseit is mellőzte s az esküdtek marasztaló verdiktje után erős felindulásban elkövetett halált okozott súlyos testi sértésért öt évi börtönre ítélte a vádlottat. A védő semmisségi panaszával Nagy Sándor bíró előadásában mult héten foglalkozott a kuria s Hammersberg Jenő koronaügyész indítványa után megsemmisítette a törvényszék ítéletét, egyben új esküdtszéki tárgyalás megtartására utasította az eljárt bíróságot.

Czine mintye. (Tartsd az eszedbe.) Ursz Jakab tartariai oláh földműves ezelőtt három esztendővel vitatkozás közben véletlenül kiütötte Suvajna Miklós feleségének a jobb szemét, a miért a bíróság két esztendői börtönre ítélte. Ursz ártatlanságát erősítgette, de azért leülte a büntetést annak rendje és módja szerint. Suvajna ezt teljes elégtételnek vette, de nem úgy Zacharia Jakab, aki sógorának a bebörtönözése óta kereste az alkalmat, hogy boszut álljon Suvajnán. Ez azonban nem ment könnyen, mert Suvajna erőteljes, izmos ember volt, valóságos oláh vasgyuró, míg Zacharia czingár legény volt, akinek csak a vad természete volt nagyobb. Közel két esztendőn fojtotta magába boszuját a jó sógor, mikor összehozta sorsa Marián Szimeonnal.

— Akarsz-e nekem szíveséget tenni, Szimeon? kérdezte tőle suttogó hangon.

***Polgártársak! Lépjetek be a gazdasági munkássegítő pénztárba!
Belépési szándékotokat adjátok tudtul mielőbb az előjárásának,
hogy a központi igazgatóságnál bejelentsenek.***

— Ha rajtam áll, miért ne! válaszolt amaz egykedvűen.

— Csak egy embert kellene eldörgetni...

— No az nem sok. Ki volna az?

— Suvajna Miklós! sugta oda Zacharia, miközben ökölbe szorult a keze.

— Az a nyomorult, aki az édesapámat valami csekélységért följelentette? Megteszem! válaszolt elhatározottsággal Marián s markába csapott a bosszúért lihegő Zachariának.

Néhány nappal később együtt mentek a koresmába. Pálinkát rendeltek s várták Suvajná, aki vasárnaponként szintén beszokott nézni a koresmába. Csakhamar jött is s helyet foglalt az egyik asztalnál, miközben ellenségei haragos megjegyzésekkel illették. Suvajna úgy tett, mintha nem hallana semmit, de nem úgy a figyelmes koresmáros, aki betuszkolta a másik szobába, mire a felesége rázárta az ajtót. Zacharia nyomban utána sietett, de nem ért oda kellő időre, mert már biztos helyen volt Suvajna. A két ember várt egy ideig, aztán öt óra tájban eltávoztak s meglapultak egy üres telken. Nemsokára jött Suvajna is harmadmagával. Félve a tulerőtől, Zacharia meg a társa nem mozdultak, csak akkor, a mikor észrevették, hogy a két kísérő elvált Suvajnáól. Egy másik utcán átrohantak s a templom közelében utolérték a gyanutlanul haladó embert, akire vad ordítással rárohantak s sulyos botjukkal a szó legteljesebb értelmében szétverték a fejét. Ott maradt Suvajna halva az uteza porában. A gyulafehérvári törvényszék, mint esküdtbiróság a vadállatias embereket gyilkosság büntetésében, mint tettestársakat mondta ki bűnösnek s ezért, az onyhitó 92. szakasz alkalmazásával, egyenkint tizenöt évi fegyházzal sújtotta. A kuria szüneti tanácsa tárgyalta a dolgot és elutasította a bejelentett semmisségi panaszokat.

MI UJSÁG?

A király hadgyakorlaton. Ő Felsege a király hetek óta Ischlben időzik. A hét végén elhagyja üdülőhelyét s részt vesz a Veszprém melletti ösküi lövőgyakorlatokon, amely alkalommal az ágyukat fogják kipróbálni.

49 évig tanító. Kovács Mihály csákvári ev. ref. kántor-tanító most lépett nyugalomba. Negyvenkilenc évig volt tanító. 1831. szeptember 23-án született Sárkeresztúron. Végig küzdötte a szabadságharcot s egyik csatában meg is sebesült. Egy ágyugolyó ütötte le s nagy nehezen tudták az életét megmenteni. Debreczenben ápolták sokáig a kórházban. A szabadságharc leveretése után tanító lett. Tizenöt évi tanítóskodása után került Csákvárra, hol harmincznégy évig szolgálta a nevelésügy terén a hazát. Most nyugalomba vonulása alkalmával meleg ünneplésben részesült. A ref. templomban mult

vasárnap bucsubeszédet mondott. A templom egészen megtelt tanítványával, akik meghatottan hallgatták egykori tanítómesterük hazafias beszédét. Tanítványai közül számosan levélben és személyesen fejezték ki jókívánságaikat. Negyvenkilenc évi buzgó és odaadó szolgálat után egyedül tanítványainak hálája és szeretete jutott osztályrészül. Az állam elismerése csodálatos módon elmaradt, de reméljük nem végleg s a vallás- és közoktatásügyi miniszter nem feledkezik meg az érdemekben megöszült tanítóról.

Csikcsatószegi Köllő Miklós. Lapunk első oldalán

bemutatjuk a segesvári *Petőfi-szobrot*, ide tesszük a romok szobor készítőjének képét. *Köllő Miklós* szobrász a mult év szeptember havában halt meg 39 éves korában. A művész siremlékére most rendeznek gyűjtést barátai, hogy sirját méltó emlékművel jelöljék meg a fő-

városi kerepesi temetőben. Most, hogy széles e hazában megemlékezünk nagy költőnk, Petőfiről: nem szabad elfeledkeznünk annak a művésznek emlékéiről sem, aki a leghübb Petőfi-szobrot alkotó, mely ércalakjában nemcsak Petőfi nagyságát, hanem a magyar művészet haladását is bemutatja.

Aki három századot ért meg. A fejférmegyei Dinnyésen a napokban 106 éves korában halt meg özv. Takács Jánosné szül. Ódor Erzsébet, aki 1795. november 2-án született, tehát három századot ért meg. Fialatabb éveiben jobb napokat látott, öregségére azonban nyomorral küzdött. Két leányánál lakott, de azok is segítségre szorultak. A falu módosabb emberei segítettek tehát, akiknek aztán gyakran sokat beszélt a régi jó időkről. Még harmadéve csodálatosan fürge volt. A dinnyési határban levő mocsárból maga szedegette össze s adogatta el a pióczákat. Testi ereje a mult év óta rohamosan fogyott, míg végre a napokban meghalt. Érdekes, hogy az asszony az egész 106 esztendejét Dinnyésen töltötte el s egy mértföldnél tovább soha se volt a falujától.

Hogy esett el Petőfi? Petőfi Sándort eddig csak megsebesülve látták a végzetes segesvári csatában, de elesni senki sem látta. Most akad egy székely, Gáspár Gergely, aki szintén részt vett a segesvári csatában s fia, ifj. Gáspár Tamás uradalmi intéző előtt azt állította, hogy ő elesni is látta Petőfit. Ő ugyanis egy fűzfaoduban volt elrejtőzve. Onnan nézte a következő jelenetet:

A hidon keresztül jött egy kozák csapat. Ennek ellenállt Petőfi s a barátja.

A kozákok rávetették magukat a költőre és társára. A küzdelem rövid volt. Egy kozák a dardájával átszurta Petőfit, ki ott nyomban meghalt. Az öreg Gáspár ma is él Martonoson. Mint székely szavahihető embert, ki lehet őt hallgatni.

Nagy szerencsétlenség a cséplésnél. A felsőbácskai Mazurics-pusztán nagy szerencsétlenség történt hétfőn reggel. A tulfütött eséplőgép kazánja szétrobbant s a kazánnak egész elejét és egyik oldalát kivágta a gőz. A fűtőgyereket és egy Bunford nevű munkást, akik a kazán előtt álltak, továbbá Simon Antal gépészt és Halász Imre etetőt, akik a gép tezején dolgoztak, a kiömlött gőz és a széthullott kazánrészek nyomban megölték. Ezeken kívül Kovács Antal, Mudrics Jócó és Vancsics Milos munkásokat, akik a gép közelében állottak, a kiömlő forró gőz teljesen összeégette úgy, hogy mind a három a halállal vívódik. A megejtett vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenséget a gőzmérő-óra bedugulása idézte elő és emiatt nem mutatta a kellő gőzmenyiséget.

Országos Árpád-ünnep. Pusztaszeren az ezredévi ünnep alkalmából diszes emléket állítottak a honfoglaló Árpádnak. Az emléknél a szegedi szombatosasztaltársaság minden évben hazafias ünnepet rendezett. Az idén nagyobb ünnep lesz az emléknél. Az ünnepet szintén a szegedi szombatosasztaltársaság rendezi s Budapestről is nagyobb társaság készül ez alkalomból Pusztaszere. Fölvilágosítással szívesen szolgál a rendező-bizottság elnöke, Kovács József tüzoltó-főparancsnok. (Szeged, tüzoltó-palota.) A kirándulás augusztus 4-én lesz s a társaság az egész napot künn tölti a szabad ég alatt az Árpád-szobor mellett.

A kassai Rákóczi-szobor. Kassa városa a nagy szabadsághősnek, II. Rákóczi Ferencnek lovaszobrot készülni állítani. E célból nagyarányú gyűjtést is indított. Az adakozás azonban gyéren indult meg s a lovas-szoboralapra idáig alig gyűlt be több huszonnégyezer koronánál. Most a szobor-bizottság újabb mozgalmat indít, hogy a lovas-szobor évek óta vajudó ügyét megvalósíthassa.

Uj magyar lap Bukarestben. Hogy mennyire közönyösek a külföldön élő magyarok, azt híven jellemzi ez a körülmény, hogy Bukarestben, ahol 35,000 magyar lakik, eddig egyetlen magyar lap sem tudott zöld ágra vergődni. A legutolsó lap a Romániai Magyar Néplap volt, amelynek azonban szintén meg kellett szünnie, pártolás hiánya miatt. Jellemző, hogy a Rumänischer Lloyd című bukaresti lap szintén konstatálja, hogy «a bukaresti magyarok» abszolút közönye miatt kellett megszünnie ennek a lapnak, habár buzgólkodott a magyarok érdekének védelmében. Az említett lap hozzáteszi, hogy ehhez nagyban hozzájárult a bukaresti magyarok vezéreinek tapintatlan viselkedése is. Ugy értesülünk, hogy jelenleg Bálint bukaresti református pap próbálkozik egy új magyar lappal és szerkesztőnek szerződöttetett is már egy budapesti ujságíró. Reméljük, hogy a nyolcezer tagot számláló bukaresti Magyar egyesület megembereli magát, közre fog működni a lap fenttartásán és nem fogja tűrni, hogy a magyarság részvétlensége közmondássá váljék Romániában.

Nagy idők tanuja. Beröky József nyugalmazott

telekkönyvi hivatalnok, 48-as honvédhadnagy, fiánál, Beröky József fülei plébánosnál 77 éves korában meghalt. Az agg harezos, aki Székesfehérvár társadalmának kedvelt és tisztelt tagja volt, a szabadságharez több ütközetében vett részt s bátorságával sokszor kitüntette magát. Halála városszerte nagy részvétet keltett.

Elégett sertések. Csabáról jön a hire, hogy Wenkheim Frigyes gróf porteleki uradalmában nagy tűz volt a sertéshizlaldában, amely százharminczöt sertést elpusztított. A kár 20.000 korona.

Meggyilkolt házaspár. Fuzsine Fiume melletti községben, ahol sok fiumei család nyaral, kedden éjjel meggyilkolták és kirabolták Goszties Dusán koresmárost és feleségét. A férfi 73, az asszony 65 éves volt. Nagyon jómóduak voltak. Koresmájuk a vasuti állomással szemközt van. A gyilkosságot hajnalban a levélhordó fedezte föl. Mikor a csendőrök megjelentek, a padlásról előbújt Gosztiesék eselédje és elmondta, hogy éjjel után két bekormozott arcu ember tört be a koresmába és ezek követték el a gyilkosságot.

Magyar ember mint amerikai milliomos. 30 évvel ezelőtt egy 16 éves magyar fiú, Kessler Gyula vándorolt ki Amerikába szerencsét próbálni. Egy emberöltőn át dolgozott fáradhatlan szorgalommal, míg felküzdötte magát az amerikai milliomosok sorába. Egy hatalmas, az egész Unióra kiterjedő iparvállalatnak lett vezetője és hét virágzó gyárnak a tulajdonosa. Harmincz évi távollét után most hazajött meglátogatni agg szülőit és testvéreit. Dr. Kessler Józsefnek, a kiváló műkritikusnak testvéröccsese az Amerikából hazatért milliomos, aki hosszú távolléte alatt sem felejtette el anyanyelvét. Néhány hétig marad itthon Magyarországon, a melynek bámulatos fejlődéséről, különösen pedig szép fővárosáról az elragadtatás hangján nyilatkozott. Hogy mily kiváló szerepet játszik kinn az újvilágban Kessler Gy., az kiderül az amerikai Magyar Hirmondó című lap egyik legutóbbi számából, amely hazánkfia arcképét hozza: Kessler Gyula Pásztón született s tőzsgyökeres magyar fiú volt, mikor 16 éves korában — 30 évvel ezelőtt — Amerikába jött, hogy szerencsét próbáljon. Kessler felé akkor kezdett teljes erővel mosolyogni a szerencse, mikor a szeszfőzés terére lépett és az utolsó években, pusztán a maga erejéből, ez iparág első sorába emelkedett, aki több nagy szeszfőzőnek korlátlan ura. Az üzleti eszme, mely Kessler sikerét biztosította, az volt, hogy gyárai termékét közvetlen adja el a kiesiben elárúsítóknak, a nagykereskedők mellőzésével.

Dr. Bartók püspök és a német kalapos. Bartók ev. ref. püspök legutóbb Szászvárosban Zobel nevű kalaposhoz tért be s kalapot kért a maga használatára. Az elébe tett kalapok közül egyet csakhamar kiválasztott magának és már fel akarja tenni, a midőn a kalap belsejében ez a cím ötlük a számba: Karl Zobel in Bross.

— Adjon kérem, egy kalapot magyar felirással — szölt kissé türelmetlenül a magyar püspök.

— Olyan nincs, — válaszolt a kalapos.

— No, akkor ezt sem veszem meg, mert német felírásu kalapot a fejemre nem teszek! — szölt, otthagya a tán még most is ámuló kalapost.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A tarló felszántásáról.

Nálunk általános szokás a tarlót ősszel fel nem szántani, vagy annak egy részét szántatlanul hagyni, hogy legelőül szolgálhasson. Vannak az eljárásnak kétségkívül előnyei, de sokkal nagyobb hátrányai.

Legyünk mindenek előtt azzal tisztában, hogy azért a miért a tarlót ősszel feltörjük, azon zöld takarmány, melyet róla lelegeltethetünk volna, nem vész kárba, mert a föld jó zöldtrágyát nyer benne. Ha pedig csak tavasszal szántjuk fel, úgy a következő hátrányok származnak belőle. Első sorban lényeges hátránynak mondható az, hogy a tavaszi vetés a tarlónak tavaszra maradt szántása révén megkésik és főleg fejlődése késleltetik, azért mivel a télen át szántatlanul maradt talaj erősen összetart és így tavasszal csak lassan szárad ki, tehát sok idő telik bele, míg szántásra alkalmas lesz. A gazda pedig igen gyakran nem várhat a talaj lassu kiszikkadására, különben a tavaszi munkák összetorlódnak, a minek azután az szokott a következménye lenni, hogy nem várjuk be, míg a föld kellően kiszárad, neki esünk a szántásnakvetésnek, pedig tudjuk jól, hogy a nedves állapotban bevetett föld kevésbé kielégítő terméssel fogja megfizetni a gazda munkáját.

Különb is a tavasszal gyakran hosszabb ideig

tartó esőzések folytán a szántóföld annyira átázik, hogy kellő és elégséges száradásra sokszor hetek is kellenek, a miből aztán az a hátrány származik, hogy vagy megkésik a vetés, vagy hiányosan és rosszul végeztetik. Ha erre aztán a száraz, szellős időjárás következik, úgy egyáltalában nincs módunkban jó állapotban lévő száraz földhöz jutni s még a későbbi kedvező időjárás sem lendíthet a dolgon annyit, hogy jó termésre reményünk lehetne.

Ha ezeket figyelmen kívül nem hagyjuk, hanem oda törekszünk, hogy a tarlót lehetőleg már aratás után felszántuk, úgy nemcsak jobb termésre lehet kilátásunk, hanem gyomok is kevésbé fognak tenyészni, mert hisz csakis ezután küzdhetünk sikeresen a gyomok elszaporodása és felburjánzása ellen.

A gyom, melynek magva aratás előtt vagy után kihullott, esirázni kezd és fejlődésnek indul. Ha ilyen növekvő állapotában az eke átjárja a mezőt a legtöbb gyomnövénynek gyöke, nevezetesen a tarackfü, az eke által szétvágatik s így növekedésében megzavarva, nagyrészt kiirtatik. A tarló, maradványok a talajjal bensően összekever-

tetnek s gyorsabban korhadnak, hasznára lesznek a talajnak, mert elkorhadásuk által a növény táplálásához szükséges tápanyagokat szaporítják.

Mint ezekből láthatjuk, a tarló felszántásának előnyei sokkal nagyobbak, mint a legeltetésével elért haszon.

Ezért minden gazda jól teszi, ha felszabadult tarlóját minél előbb és sekélyen felszántja; ezzel elejét veszi a tavaszi munkálatok összetorlódásának,

RÓZSÁK KÖZÖTT.

A NAGYHARSÁNYI CSATA 1849. AUGUSZTUS 1-ÉN.

tavaszi veteményeit jobb fizikai állapotban lévő földbe vetheti el, pusztítja a gyomokat és a tarló-maradványok által a földet tápanyagokkal gazdagítja is.

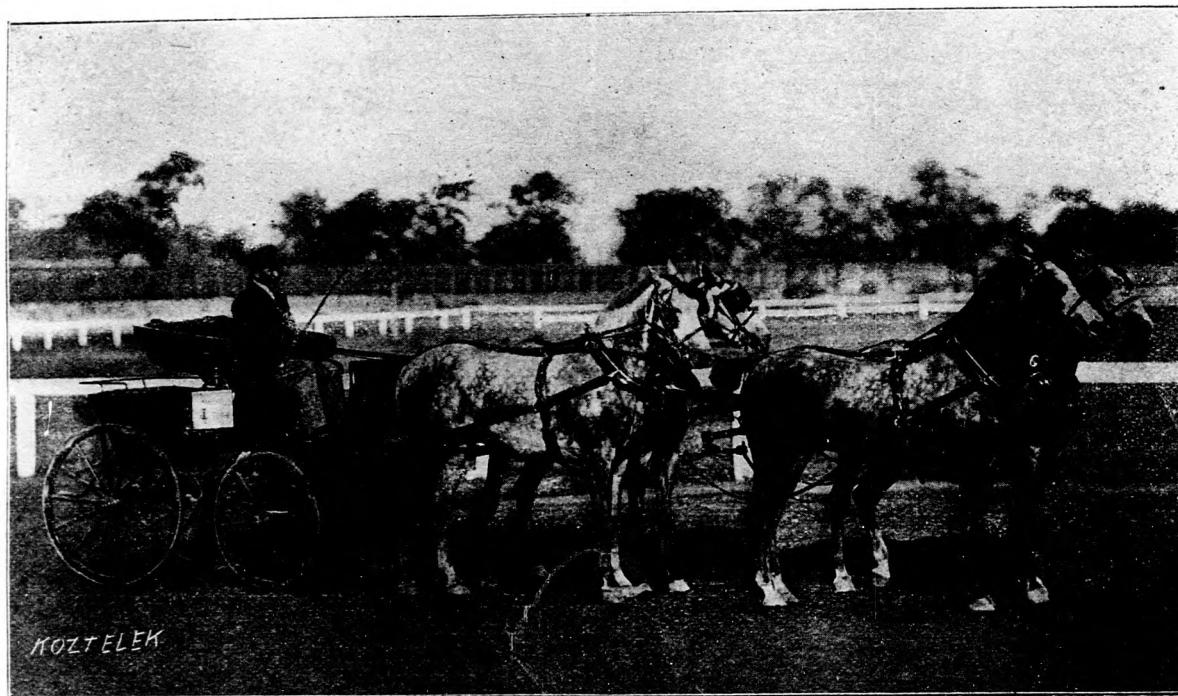
Szép négyes fogat.

A múlt évi budapesti őszi luxulóvásáron első díjjal jutalmazott szép négyes fogat képét mutatjuk be olvasóinknak. A könnyű kocsis el fogott négy almásszürke szépen összeválogatva kitűnő négyes fogatnak bizonyult; a párok szép menése, egyenletes ügetése s a magyar ló büszke fejtartása jellemezte

Ha a fák lejtőn állanak, akkor a fa körüli árkokat összekötjük és a vizet fától-fáig vezetjük. A kivert udvarokon levő fákat 45 cm. hosszú és 6—8 cm. széles agyagesővek segítségével is öntözhetjük.

A nehezen megeredő fákat az öntözésen kívül a kiszáradástól is védelmezzük az által, ha a törzs körül mohát, szeeskát, szalmát, trágyát stb. rakunk s a törzset szalmával mohával betakarjuk és azután beagyagozzuk.

Házi trágyául ganajlevet és hig árnyékszék-trágyát használhatunk, de csak akkor, ha a talaj nyirkos, mert különben a gyenge gyökerek megszáradnak. A nyári trágyázás, különösen a gyümöles-essel megrakott fáknál és sovány talajon szükséges

SZÉP NÉGYESFOGAT.

a négy lovat, amely *Szapáry Pál* gróf méneséből lett a budapesti lóvásárra felhozva. A fogat az első díjat nyerte s a vásáron 6000 korona árért eserélt gazdát.

A gyümölesfák öntözése és trágyázása nyáron.

A gyümölesfákat többnyire csak télen tisztogatják, meszezik és trágyázzák; ez az oka, hogy a levelek megfodrosodnak s hogy még az egészséges gyümöles sem fejlődik jól. A fiatal fák tápanyag híján tönkre mehetnek vagy sinylődni kezdenek, azért különösen az újon ültetett fácskákat nyáron át is öntözni és trágyázni kell, mi minden nehézség nélkül eszközölhető.

Nyáron át egyszer-kétszer a korona körületében nagyobb számú, 40 cm. mély és egymástól 1 m. távolban lavó lyukat készítünk; vagy ha a fa a szántóföldön van 30—40 cm.-nyi árkot húzunk a korona körül s azután kannával vizet hordunk belé, hogy a mélyebb rétegek jól átnyirkosodjanak. A fa melletti földtányérba vizet öntené azért nem célszerű, mert a könnyen cserepesedő talajokat ezáltal repedezteté tesszük.

s főleg bogyós gyümölesöknél, amelyek igen meglálják a nyári trágyát.

Azon fákat, melyek kevés virágrügyet mutatnak, kálissal és foszfáttal trágyázzuk, melyeket vízben vagy trágyalében oldunk fel; 1 □-méterre 60—100 gramm sót számítunk 25 liter folyadékban.

Ezen trágyázási móddal bámulatos eredményeket érnek el, azért használatuk nagyon ajánlható. Különösen a szuperfoszfát használata ajánlatos, mert ez a legkönnyebben oldható s így a leggyorsabban ható trágyázó anyag. A ganajlé különösen hajtja a fákat, miért is ősszel alkalmazni nem tanácsos, mert különben a hajtás nem érik meg és hidegre fordulván az idő, elfagy.

Már egészen fiatal eseteket, melyeket rendszerint teremni nem engedünk, kellő öntözés és trágyázás mellett minden kár nélkül termőre hajtjuk, mint a tüzetes kísérletek igazolják.

Magyar Thomas-salak. 17—20% összfosphors. ebből ca. 80% ezitromsavban oldható, 75% porfinom, 80 kgrammos ingyen zsákban legdlesőbban ajánl a *Kartellen kívül álló Sátor-gyárak* központi irodája: Budapest, IX., Dandár-uteza 25.

→ **MULATTATÓ.** ←

Minek siratnálak...

— A Petőfi-albuma. —

*Minek sajnálnálak,
Minek siratnálak,
Földi ember soha szébben
Nem halt meg tenálad.*

*Életed, halálad
Egy gyönyörű nőla...
Mintha csak a jó Istennek
Te diktáltad volna!*

Szaboleska Mihály.

KIS-SZÉKELY PUSZTULÁSA.

— REGÉNY. — (31. Folytatás.)

Irta: **PÉTERFI TAMÁS.**

— És a mi törekvésünk Isten segítségével! — folytató Flóra. — Hallod közvitéz Ákos! bemegy a fegyvertáradba és kihozol a bivalybőrös paizsok legnehezebbjéből négy darabot!

— De azokat őseimről...

— Semmi szó! most a „flore mundra“ a vezér. En parancsolok! Az utódok vegyék föl az ősök fegyvereit és kövessék elődjeiket illőképpen! Előhozod a paizsokat, de megválaszd, mert a leggyöngébbet neked hagyjuk és a te bőrödöt járja át a golyó a bivalybőr helyett!

Bárdy Ákos ur meggondolkozott és úgy találta, hogy a hatalmas bivalybőrből készült ősi paizsok védelme golyó ellen nem tréfa dolog. Engedelmeskedett a vezérnek. Kihozta a négy leghatalmasabb bivalypaizst és megkérdezte a „flore mundra“-tól:

— Hol foglalunk állást vezér?

— Az még a vezér titka, mit el nem árul! — volt rá a felelet. — Hanem a kicsi Ilonka alszik-e?

Bárdyné utána nézett. A kis angyal a bal-sejtelemnek legkisebb részét sem érezte. Pihent és aludott esendesen.

— Tehát megkezdjük a felvonulást! — folytatta Flóra. Eltávozásunk előtt a kastély ajtaját meg kell, hogy erősítsük. Van-e még sodrony és röppentyű Irma?

— Van.

— A kertbe le kell vinni, hogy távozásunk után fölállítsuk.

Bárdy és neje a sodrony után néztek. Eszter Flórával a fegyvereket hordották le a kertbe. Mikor a kellő előkészületekkel rendben voltak, a kastélyt körülhúzták néhány sodrony-szállal a kert felől, mely biztosította őket a meglepetéstől. A kertre nyíló ajtó elé már több sor került. Mikor a biztosítást a hátuk mögött befejezték, a falu felől moraj hallatszott.

— Milyen pontosak azok odaát! — jegyezte meg Flóra, — már jönnek. Az elindulás idejében történt.

— Isten segíts! — fohászzkodott Bárdy Ákos, átkarolva fiatal nejét. Aztán rövid ideig tartotta kebelén, — egy esők fejezte be a fohászt, mellyel kezdetét vette egyszersmind az ünnepélyes felvonulás.

— Áldjon meg az ég leányok! — szólt ismét a másik kettőhöz fordulva. Eddig ti biztattatok, most én bátorítalak. A jövő percek eseményei félelmes borzalommal tölthetik el szíveiteket, de bátoritson a szent ügy érzete a lázadó tömeggel szemben. Bámulom azt a bátorságot nálatok, mint leányoknál, mely esodával határos, de egyszersmind üdvözöllek benneteket a nagy megpróbáltatás előtt! Egyenlők vagyunk, egyenlő sors vár reánk, ha jó, ha rossz lesz, abban mind osztozkodunk. Most pedig jertek egy csókra mely köztünk, jó hazafiak között a tisztelet jele!

Előbb Esztert, azután Flórát csókolta meg.

— Flóra, hát csakugyan nem jönnek a honvédek? — kérdezte az oláh leánytól.

— Ma nem! — felelt a kérdezett határozottan, — a honvédeket mi képviseljük Eszterrel. Hanem a vezérséget kérlek hagyd reám! Nem azért, mintha parancsolás után vágyakoznám, hanem csak azért, mert az én saját fajomat mégis csak én legjobban ismerem. Beleegyeztek?

— Megteszünk vezérnek!

— Ugy hát ma én vezotlek titeket! Én az oláh legények becézett kedvence, a „flore mundra“!

— És engedelmes alattvalóid leszünk — folytató Bárdy. A harezban kitartunk. De most halljuk a tervet!!

— A jó hadvezér nem árulja el tervét. Hanem nektek annyit megmondhatok a jelszavamból, hogy belenyugodhattok.

— Hallom a jelszavakat!

— Előre vonulj! Jól ezélozz! De a biztos védelem mögül, hogy téged ne lássanak. Akit ezéloztál találd is! A kitömött honvédhez és zászlójához közel menni nem szabad! Lehetőleg guggolva a bivalybőr-paizs mögött maradj. Rohamot az ellenség teszen. Mi a hálózatig bevárjuk és a röppentyük ropogásait megduplázzuk fegyvereinkkel. Ot fegyvernél több egyikünknel sem szabad kilöve legyen, hanem újra töltünk. A helyet az ellenséggel szembe én jelölöm ki. Nos? Engedelmeskedtek a tervezet után?

— Éljen a „flore mundra!“ — kezdte Bárdy Ákos és a többi utánna mondta.

— Indulhatunk! — hallatszott a vezér hangja. Ot fegyvert és a paizst fölvenni! Utánna!...

A többi fegyverért, meg a töltényes tarisznyákért még egyszer visszajöttek és kihordották a röppentyű-hálózat kezdetéig a fák alá.

XIII. FEJEZET.

Harcz a lázadókkal.

A faluban tíz órakor keletkezett moraj mind közelebb-közelebb hallatszott. Hogy mit éreztek négyen a kastély kertjében? ... azt nem lehet tudni, de hallgattak és bátran, remegés nélkül várták az oláhok esorda-módon való átkelését a patakon. A vad nép valami borzalmas hangvegyületet hozott össze, mely messziről hallva már velőtrázó vala.

— Ugy vágyom eléjök rohanni, hogy már löjjem őket! — tört ki Bárdy.

— Várj! Most én parancsolok! — szólt a „flore mundra“, mialatt éles szemeivel fürkészve tekintett körül a hartzéren.

A patakon átkelők csoportjából egynehányan előre jöttek a kerti fák felé.

— Ez rossz jel! — sugá Eszter Flórának, — ugylátszik kémkedni jönnek.

— Ne remegj! — csitította a „flore mundra“ — az én dolgom, hogy mit tegyek velük.

Bárdy és Bárdyné nyugodtan, esendben várták a vezényszót. Jó meleg ruhát öltöttek ez alkalomra valamennyien, a fázásra nem volt ok. És valami reményt nyújtó bizalom szállott sziveikbe, ha a „flore mundra“ erős természetére néztek és egyszerű, de óvatos vezényszavát hallgatták.

A patak szélétől előre jövő egynehány oláh egyenesen a kerti fák alá tartott. Elég gyorsan jöttek előre és már-már a röppentyük hálózatahoz érkeztek.

Eszter esendesen imádkozott.

Flóra suttogva, de azért hallhatóan beszélt.

— Ott megálljatok! — szólt, mintha csak a közeledőknek parancsolna és a jövők, mintha engedelmessé nének: megállottak.

Beszélgettek, körültekintettek, de nem folytatták tovább az elővonulást, hanem visszaindultak a tábor felé.

— Mitsen vesznek észre! — beszélt tovább a „flore mundra“. Nem merészkednek ellenem tenni, mintha tudnak, hogy én parancsolok itt.

Amint a körültekintők visszaérkeztek a táborhoz, ott rendezni kezdték az előrevonulást. Elszéledtek hosszasan. Ugy látszik, hogy a kert felől félkörbe kerítik be a kastély épületét és a kerti fák alatt támadnak. Egyes alakokat még nem lehetett kivenni a hóvilágnál, de a tömeg mozdulatai igen jól látszóttak, ahol elsötétítették a fehér havat. A főbb emberek a közepén tartották a csoport zömével és közvetlen a fák előtt ismét megállottak.

A parancs-kiosztás hangosan ment odaát és Bárdyék a legkisebb szóig mindent hallottak.

— Rendszer legyen! Fegyver a kézbe! A létrások a mászók előre! Zapiska!!

— Parancsol báró?

— Tied a malomfelőli oldal! Érted?

— Ertem báró.

— Morkán!!

— Itt vagyok báró.

— Te a Maros felől jössz fel az ablakokra, hanem a fegyveredre vigyázz!

— Ugy lesz báró!

— Indulás a kastély alá! — hallatszott az általános vezényszó.

(Folyt. köv.)

Apróságok.

A királyi várkert magyar háza. A budai királyi várpalota kertjét az idén teljesen átalakították és lejtőjére esinos magyar házat építettek, mely most került tető alá. A zsindeyes födelű tornáczos épületben mindössze egy előszoba és egy szalon van, a melynek butorát, egy szegedi műiparos magyar mintázatu készítményét, a párisi kiállításon is bemutatták. Az épületen esinos erkély is van, ahonnan el-

ragadó kilátás nyílik a fővárosra és a Duna vidékére. A magyar díszes ház arra való, hogy a király vagy vendégei kerti sétái közben megpihenhessenek a gyönyörű fekvésű helyen.

Gyógyszertárban. Verő: Ön gyógyszerész?

A gyógyszerész: Az vagyok.

— Régen tulajdonosa már ennek a gyógyszer-tárnak?

— Régen.

— S érti jól a mesterségét?

— Hízlek magamnak vele.

— Letette minden vizsgáját.

— Természetesen.

— Hát akkor kérek tíz fillért bolhaport.

A felesleges czégtábla. Látogató: Önnek még czégtáblája sincs a kapu alatt.

Fogorvos: Minek? A rendelő órák alatt kinyitom az ablakot s akkor

mindenki megtudta, hogy itt fogorvos lakik.

Öreg sas. Hogy a sasok igen hosszú ideig élnek, mutatja a következő eset is, melyről most emlékezik meg egy szaklap: Franciaország La Manche nevű tartományában 1844-ben elfogtak egy királysast, melynek nyakán arany karika volt, rajta a következő verssel:

Caucasus patria, Fulgur nomen.

Radinszki dominus mihi est. (1740.)

Magyarul: «Kaukázus a hazám, Fulgur (villám) a nevem, Radinszki a gazdám. (1740.)»

A székely atyafiakról. A Székely Nemzetben olvasuk az alábbi jóízű anekdotát a székely atyafiakról:

Okos határozat. Történt egyszer, hogy Székely földön egész nyáron esett az eső. Az atyafiak semmi

ÉRDEKES OLVASMÁNY.

mezei munkájukkal nem tudtak haladni: gabonájuk, szénájuk ott pusztult el a mezőn. E miatt nagyon felboszankodtak a b.-falvaiak ez mégis sok! ezt még sem lehet tűrni: ez ellen tenni kell valamit. Persze, kell! Nem is késett a bíró, hanem falugyűlést hívott, hogy tanácskozzanak az időjárás felett. Elhatározták, hogy ezentul jó idő legyen. — És hátha mégis esni fog!? — veti ellen valaki. — Igaz biz a! — mondták a többiek — mit tegyünk akkor! Elkezdettek gondolkozni. Hosszas gondolkozás után az egyik felkiált: Megvan! Tudják mit? határozzuk el, hogy vagy jó idő legyen, vagy semmi se legyen. — Igaz! hagyták helyben. És szépen belenyugodtak, hogy ezentul vagy jó idő legyen, vagy semmi se legyen.

Köpönyeglopó. Beméne egy házhoz, melyben sok ifjú emberek valának, egy tolvaj. Egyik szobában talál három köpönyeget, melyeket elviszen. Mikor a grádieson igen sietve lemenne, találkozik vele egy prókátor, ki éppen akkor érkezett haza egy utjából és annál a háznál lakott. Ennek igen szép bársonyos visszahajtású köpönyeg vala a nyaka körül; kérdeven a tolvajt, hogy hova viszi a köpönyegeket? azt felelé, hogy a három köpönyeg három uré a háznál és néki általadták avégre, hogy a moeskos pecséteket vegye ki belőlök. »Fogja kend hát az enyémet is, vegye ki ebből is a moeskot, de három óra alatt ismét hozza vissza.« »Jól van, uram — felelt a tolvaj, — a másik hárommal együtt visszahozom.«

Népszámlálás a növényvilágban. A brit tudós társaság növénytanai szakosztályának elnöke előadást tartott az eddig ismert növényfajok számáról és azok keletkezéséről. *Limé* a tizenhetezredik század második felében megállapított már kerek tízezer növényfajt, ezek közt mintegy ezer alacsonyabb rendű növényt. De a növénytan oly hatalmas lépésekben haladt előre, hogy már a tizenkilencedik század elején *Pearson* huszezer magasabb rendű növényfajt határozott meg.

Képeinkhez.

A nagy-harsányi csata 1687-ben. Egész Európában nincs egyetlen ország még, amelyen annyiféle ellenség dult volna, mint ami édes hazánkon: Magyarországon. Sok fényes, dicső napja, de sokkal több szomorú ideje forgott le ezeresztendő óta. Pusztított benne mindenféle nemzet és faj, de hála a magyarok Istenének, még áll Buda: él magyar. A szomorú és dicső multból egy képet mutatunk be lapunk jelen számában, a nagy-harsányi, vagyis mohács melletti csata képét 1687-ből. Tudjuk a történelemből, hogy ezek az évek a török uralom megszüntetésének éveivel valának. 1686-ban, tehát egy évvel előbb történt Budavár visszavétele, mely 145 évi török rabság után újra felszabadult. A vár elestével bebizonyosodott a török hatalom gyöngülése és a következő

évek eseményei mégjobban tanuskodtak a basáskodás végnapjairól Magyarországon. Károly Lotharingiai herezeg volt a fővezér, ki csekély hadával nem támadta meg egyelőre a felvonuló török hadat, hanem csak kísérte, hogy a kedvező időben rávetesse hadi erejét. Így esett meg a Mohács közelében lefolyt nagy-harsányi csata, mely fényes győzelemmel végződött.

A török éppen átkelőben vala a Duna folyón. Hadainak felerésze már a tulparton volt, mikor magyar és keresztény hadak hirtelen megtámadták a rengeteg török tábornok. Több, mint 20 ezer török, 43 aga (török vezér), 38 győzelmi zászló és sok milliót érő hadi zsákmány esett a győzők kezébe. Mintha csak a gondviselés Mohács mellett akarta volna visszaadni a töröknek a mohácsi vész száz egynehány év előtt való szenvedésünket, hol V. Lajos királyunk is elveszett. A török uralom felszabadulási éveiből igen szép kép a nagy-harsányi csata képe s mivel e héten lesz évfordulója, alkalomszerűnek véltük bemutatni.

Károly herezeg alakja szépen domborodik ki a diadalnak örvendezők közül. A törökök hódolása, a győzők csoportja, mind-mind igen sikerültek, de mikor ezt és az ehhez hasonló képeket szemléljük, mindig eszünkbe jut valami a borongós multból, ami még ma is fáj a magyar kebelnek: hogy *azért vette le rólunk saját erőnk segédelmével egyik a másik igáját, hogy az ő bilincsét rakja a magyar nemzet kezére, lábára.* Erről beszél az a nóta, hogy *„mégis huncfut...“*

Rózsák között. A gondosan ápolt nagyuri kertekben nemcsak tavasszal nyílnak a rózsák, hanem egész éven át. Most a forró napok alatt is teljes pompában fesledeznek a rózsabimbók, melyeket a kertészek gondosan kezelnek. Ilyen rózsák között jár a kis lány. Ő maga is nyíló rózsza, az élet tavaszán. A könnyű nyári ruhában, mint egy lengő tündér járkel az illatozó virágok között és ábrándozik, ébren álmodik a szerelemről, boldogságról.

Érdekes olvasmány. Vasárnap délután a kis Ilonka könyvet vesz a kezébe. Olvas-olvas, hanem oly szép és olyan érdekes az az olvasmány, hogy a kis Mariskát is figyelmessé teszi. Kíváncsian hallgatja, aztán belemélyednek a szép olvasmányba. Ebből látszik, hogy az ember már kiskorában szomjuhozik a szellemi épülés után és nemcsak a testünket, de a lelkünket is táplálni kell erkölcsös, szívet nemesítő olvasmányokkal. A gyermekeknél pedig igen kell vigyázni az olvasmányok megválasztásánál, mert az ők finom, zsenge lelke sokkal fogékonyabb a rossz olvasmány megmételtyezéi őket. A kis Ilonka olvasmánya, miként az arezokról is látható: igen szép, és érdekes lehet.

Lépő-rejtvény.

kér-	te,	a	ti-	bo-	tond,	a	ki
gény	le-	dik	ze-	ló	va-	nem	el-
Ki-	lencz	vi-	szi.	Süt-	ni	hi-	szi.
je.	ké	a	Mint	be,	gyé-	esen	*Nin-
Esz-	ti-	Fir-	tos	vár-	me-	oly-	an
csi	ki-	tán	Es-	gész	e-	lány	kis-

A megfejtők között egy regénykötelet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő augusztus hó 4

A „Független Ujság” 29. számában közölt talány megejtése
Munkás segélypénztár.

Helyesen fejtették meg: Szigethy Juliska, Bartha Mari-Hreblayné D. Adél, Gajda József, László Endre, Gyulai Lajos-Baráth János, Farkas Pál, Tóth Lőrincz, Bodnár Nándor-Stokker Domokos, ifj. Szathmári Sándor, ifj. Szücs Ferencz, Bugyi Pál István, Jakab Mihály, Tóth Károly, Faragó Károly, Bohár László, Köles Benjamin, Gulner László.

A sorshuzásnál Tóth Lőrincz (Boglya) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Mikszáth Kálmán »Pápasok a buzában« című kötetét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Rákócza Sándor urnak. Sorsjegyeinek számaikat tessék egy levelező-lapon beküldeni, mert a szerkesztőségben nem kaptuk meg azokat. „Kis-Székely pusztulása” regényt kívánsága szerint az író elküldötte. — 5037. számú előfizető. A kérdése annyira nehéz, hogy arra csakis ügyvédünk véleményét kellett kikérni, amit bár egy héttel később, de egész terjedelmében itt közlünk:

Az 1868. évi XXII. t.-cz. 23. §-a szerint tíz évi adómentességnek van helye, ha olyan helyen, a hol előbb épület nem létezett, új ház építtetik; vagy ha valamely fennálló épület előbb beépítve még nem volt területen eszközölt építkezéssel, vagy toldással, vagy előbb nem létezett emelet felépítésével olyan gyarapodást nyer, hogy ezáltal új adótárgy keletkezik, ezen utóbbi esetben azon újonnan keletkezett adótárgyra való szorítással. Nyolcz évi adómentesség adatik akkor, ha előbb fenállott, de a földszinre lebontott épület helyébe ófalak, vagy falrészeczek felhasználása nélkül, új épület állíttatik.

Az 1886. évi XXV. t.-cz. I. §-a szerint az adómentességre igényt tartó köteles azt a kir. adófelügyelőnél írásban kérni, még pedig minden bevezetett épületre, vagy osztályra nézve az építés bevezése napjától számítandó hat hét alatt és mindenestire az épületnek, vagy osztálynak használatba vétele előtt.

Az ilyen adómentesség azonban csak a folyó állami házadóra (beleértve a földterhermentesítési pótlékokat is) szorítkozik, tehát nem ad igényt az általános jövedelmi pótladótól, illetve oly egyéb köz- vagy községi terhektől való felmentésre, amelyeket a háztulajdonos azon épülettől törvény szerint viselni tartozik. — **Mészáros József** urnak. A Bazilika sorsjegyek mindaddig, amíg kinem huzták, megmaradnak a napi árfolyam szerint. Évente márczius és szeptemberben huzzák. — **Fekete Antal** urnak. A farkas által okozott kárért a pásztor nem ad kártérítést. A ezimszalagon kitűtetett lejáratú helyes. A tudósítást felhasználjuk. Üdvözlét — **Petrus Jenő** urnak. Három közül a hosszabb lesz alkalmas. A könyvért köszönet, a többi ugy lesz miként írta: postára adom mielőbb. — Ifj. **Mayer Ferencz** urnak. Itt adjuk a czimeket: *Israelita fiárvaház* (VII., Andrassy-ut 111.);

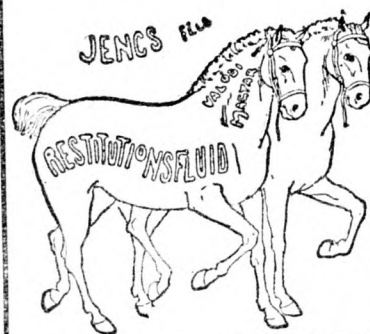
Pesti izr. nőegylet leányvárháza (VII., Damjanich-utca 26.); *„József”-fiárvaház* (VIII. Üllői-ut 76.); *Protestáns országos árvaház* (VII. Szegényháztér I.). — **Keresztyén Gábor** urnak. A talányt felhasználjuk. A többire nézve intézkedünk, hogy árjegyzéket kapjon. — **Pécska**. Butorai lefoglalhatók, fizetése azonban nem.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

JENCSE-féle

Magyar Restitutions-Fluid
lovak és szarvasmarháknek.

JENCSE VILMOS gyógy-szerész

Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.

Főraktár:

Dr. EGGER „Nador” gyógyszerháza

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Hol a ló vagy szarvasmarha állandóan használatban van, e szer nélkülözhetetlen. Rendszeren használva az állat **izomerejét fokozza, kitaróva, erőssé teszi;** megerősíti a lábát **merev hénulását, az intágulást** az úgynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.**

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1901. július 27. é.

Gabona. (Árak métermázsanként értendők.) *Buza* 15 30—16 70 K. *Rozs* 13 60 K-tól 13 80 K-ig. *Arpa* 12 80 K-tól 14 40 K-ig, jobb minőségű 16 20 K-tól 18 50 K-ig. *Zab* 16 00 K. *Tengeri* 10 70 K. **Liszt** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	25 60	24 60	23 60	22 60	22 00	21 40	20 30	19 20	11 00

Buzakorpa finom 9 40 K, durva 9 50 K.

Egyéb magvak: *mák* 30—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 30—32 K, aprószemű 32—34 K, *tarka* 24—26 K, *lencse* 24—36 K, *borsó* héjas 18—36 K, *lóhere* 136—160 K, *lucerna* 88—96 K, *baltaczim* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 430—600 fillér, muhar 600—620 fillér, zsupszalma 380—400 fillér, alomszalma 30—320 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 36—44 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 90—91 filér, 280—300 kg.-mos 88—90 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 86—88 fillér, szerb 84—86 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: *Hizott magyar ökör* jobb minőségű 58—64—, középminőségű 54—60—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—52—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 44—64 00, magyar tehén középminőségű 42—62 00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 42—63 00, szerbiai ökör jobb minőségű 50—62—, kivétel —, középminőségű 50—55—, szerbiai bika 46—66—, szerbiai bivaly 34—44—, kiv. 50— koronáig métermázsanként élősulyban Élő borju 76—92 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 1 60—4 00 K, csirke 1 40—1 20 K, kappan hizott 5 40 K.—7 60 K. Rucza 1 80—2 50 K. Lud hizott 13—18 K. Pulyka sovány 4—5 K.

Tojás alföldi 55—56 K, erdélyi 58—59 K, ládánként. Tea tojás 100 drb 2 50—3 00 K.

Tejtermékek. Teavaj 2 00—2 20, tejföl 64—80 fillér literenként, főzővaj 1 60—1 70 K, tehénturó 10—12 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0 00—0 00 1 q 12 00—16 00 Petrezselyem 100 kötés 0 00—0 00, 1 q 12—16—, zeller 100 drb 4 00—9 00, karalábé 1 80—2 60, vöröshagyma 100 kötés 00—drb 2 00 q 12—14—, foghagyma 40—60—, vörösrépa 100 00—, 1—1 60, fehérrépa, fejeskáposzta 00—00—, kelkáposzta 100 drb 2 00—6 00, vöröskáposzta 00—00—, fejjessaláta 1 20—1 70, kötött saláta 0 00—0 00, burgonya rózsa 1 q 3 50—3 60, sárga 3 60—4 00.

1901. Temesvári kiállítás. 1 arany-, 2 ezüst-, 1 bronzérem.
1901. Marosvásárhely, ekebemutató. 6 díszokmány és 1 érem.

Nyári évad. **K Ü H N E E.** Nyári évad.
Alakult 1856. Alakult 1856.

MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRA MOSONBAN.

AJÁNlja:

Legjobb kézi és lókapálókat } répa, burgonya és kukoricza
Töltőgetőket } megmivvelésre.

Osborne-féle hirneves fűkaszalókat, aratógépeket és kéve-
kötőket. Szénagereblyéket, járgányos cséplőkészleteket,
rostartákat, konkolyozókat.

FŐRAKTÁR:

Budapesten VI. ker., Váci-körút 57/a. sz.

Legújabb árjegyzék kívánatra ingyen.

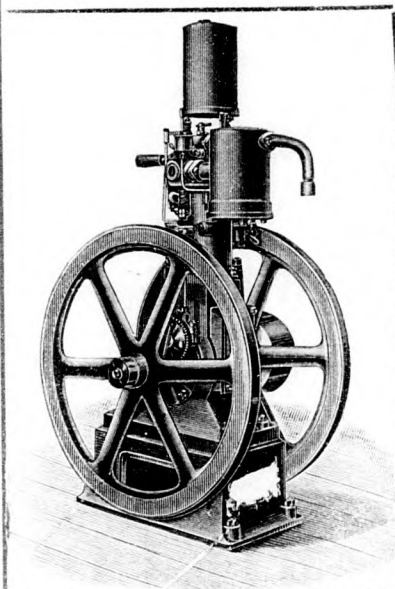
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

BUDAPESTEN.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
lokomobiljaink
(Bánki szabadalma).
adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.

Hatósági engedély
nélkül
bárhon felállítható.

nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.

Árjegyzéket kívánatra küldünk.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készíti:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöztetnek.

1900. évi forgalom 26000 zsák

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség

figyelmét

a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek második sorozata f. é. szeptember
18. és 19-én tartalik meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál.

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Gazdáknak fontos!

HREBLAY EMIL

állattenyésztési m. kir. felügyelő GÖDÖLLŐ.

MUNKÁI:

Baromfi hizlalás ..... 1 kor. 50 fill.
Baromfi tenyésztésre vonatkozó tudnivalók 1 kor.
Tyuktenyésztés ..... 2 kor.
Lud és kacsá tenyésztés ..... 2 kor.
Pulyka tenyésztés ..... 1 kor. 60 fill.
Baromfi és tojás értékesítő szövet-
kezetekről ..... 1 kor. 60 fill.

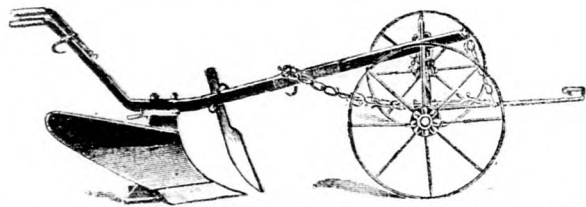
Megrendelhetők aszerzőnél, legegyszerűbben a pénz előleges beküldése mellett.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

BÄCHER RUDOLF

kizárólagos ekegyára
Budapest, VI., Nagymező-utca 68.
 Egy és többvasu aczélekéi, és talajművelő eszközei elismert elsőrangú gyártmányok.

MELICHÁR FERENCZ

kizárólagos vetőgépyára
Budapest, VI., Nagymező-utca 68. sz.

A világhírű

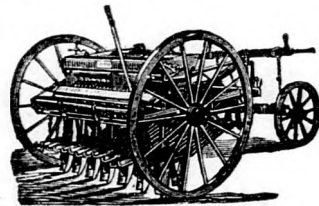
„Unicum Drill“ sorbavető gépek

ugy sik mint hegyes talajon egyaránt kitűnően dolgoznak. Valamennyi magnum egy és ugyanazon vetőkorongokkal, a fogaskerekek kieserlése nélkül vehető.

Magyarországi vezérképviselő:

**Szücs
 Zsigmond.**

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. szám (Thonet udvar)
 az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
 úgy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
 erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: --- 400,000 kor.
 Alapítványok és üzletrészekben --- 1,200,000 kor.

Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek. Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselő közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság

Gyümölcsértékesítésre, Borsajtólásra
**Gyümölcs- és szőlőpréseket.
 Gyümölcs- és szőlőmalmokat.**

Hydraulikus préseket. Szőlő morzsólókat.

Teljes álló és hordozható must-készülékeket.

Gyümölcs aszalókat és főzelék- és gyümölcshámozó és szeletelő készülékeket

gyárt és szállít, mint legújabb különlegességeket legkiválóbb és legmegfelelőbb elismert jó, többször díjazott szerkezettel

PH. MAYFARTH és Tsa

cs. és kir. egyedül szabadalmazott

• • gazdasági gépgyár, vasöntőde és gőzhámor • •

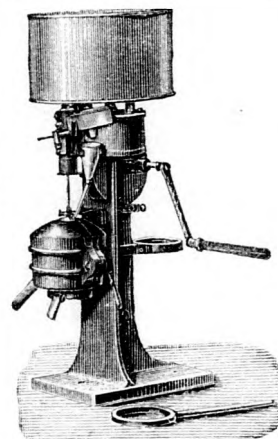
BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetések 450 arany, ezüst és bronzéremmel.

Részletes katalógusok és számos elismerő levél ingyen. Közvetítők és viszonteladók kerestetnek.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
 TÁRSASÁG)
 vezető PFANHAUSER AG.
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * **RUDAPEST** *
 V., Báthory-utca 4. szám.

„Mélotte“

jelenleg a legjobb és legolcsóbb

tej- fölözőgép

(Magy. szabad. 20232. sz.)

mert

a következő előnyökkel bír:

Legtartósabb szerkezet!
 Legnagyobb munkabírás!
 Legkönnyebb hajtás!
 Legtökéletesebb fölözés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindenmű tejgazdasági gépek.

A magyar kir. állam-
 vasutak gépgyára gazd.
 gépeinek eladása.

Használt és jól javított
 gőzcséplőkészletek.
 Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

